

KOLOZSVÁRI SZÍNHÁZI KÖZLÖNY.

Kolozsvártt, febr. 26. 1860.

NAPILAP.

86-ik szám.

Előfizetési ár:
(Február 16-tól, a színhéjny végéig.)
Helyben házhoz hordva I frt. 30 kr.
Vidékre postán küldve I „ 50 „ osztr. ért.

Mindennemű hirdetések elfogadtatnak: kétszer
hasábozott sorért 5 ujkr., ismétléseknél 2
ujkr.
Kincstári díj minden hirdetéstől 30 ujkr.

Hazatértek.

Elbeszélés Pataki Ferencztől.

(Folytatás.)

„Ön valószínűleg rég van távól honától.

„Nem nagyon, de az ólta ott sok, igen sok történt, nagy változáson ment át a köz és nyilvános élet, sőt még a családi körökre nézve nagy befolyással voltak az időviszonyok, de azért Magyarországot oly igen szeretem, mint hazámat.”

„Szerencsés ember!

„Igen az vagyok, s a valódi szívboldogságot mit a nyugott kebel, a kedves családi élet nyújt, éppen oly elevenen tudnám érezni pusztáim közepette, mint ön az erdő rengetegei, s a bérczek magassai között, mert igazi szívnyugalmat, valódi boldogságot nem, egy táj szépsége, annak elragadó bájai határozzák. Ha ön haza érkezővén, szüleit elhalva, a hűtlen nőt más karjai között, barátait megváltozott érzellemmel találná, ugye bár egyedül a táj szépsége nem lenne képes önnek elegendő vigaszt nyújtani bár mely kedvező anyagi helyzetben.

„Nem, vagy legalább hiányzanék abból valami, mi megkivántatik arra, hogy a boldogság tökéletes legyen.

„Ön azt hiszi barátom, hogy csak a hegyek szirtjei, a bérczek magassai csigázzák érzelmeinket a magasztasultság fokára. Én egészen más véleményben vagyok.

„Elhiszem mondá Mányai, még is köszönöm Istenemnek, hogy ott születtem.

„És én köszönöm a mindenhatónak, hogy érzelmeiket oltott lelkembe, melyekkel felfogni tudom azt, a melyel átérzem a valódi boldogságot.

Utasaink Szolnoknál váltak elegymástól, Mányai Erdély telé, Dalmári Debreczennek vette útját.

Az utobbi egy napi utazás után már látta szülő városa karsu tornyait emelkedni a távól ködéből a hanyatló nap arany sugaránál.

„Még is egy előnyöm van erdélyi barátom felett, szolt Dalmári, még ajkai reszkettek a belső megindulás miatt, hamarább láthatom szülő földemet mint ő, nem veszik el hegyek a lát-határt.”

Előtte már alig száz lépésnyire volt az első falu, midőn egy szegényes öltözékű asszony jött szembe vele, ki merőn szembe nézve őt darabig, öröm s lelkesülten kiáltott fel: ön bizonyára Dalmári ur.

Dalmári visszanézett a nőre, ki örömkönyűket látszott szeméből törölni.

„Ki vagy jó asszony? honnét ismersz engemet?”

„Hogyan hát elfeledett már minket Dalmári ur? Én vagyok, Jenni, az öreg Simon leánya.”

„Te vagy Jenni, örvendek, hogy megint láthatlak, jer, ülj mellém, s beszéld el mik történetek elmenetelem óta. Jenni nagyon meg volt indulva nem birt szóhoz jutni, de összeszedte minden erejét, hogy szóhoz juthasson.

„Sok igen sok történt, a közérdekűeket talán tudja már azt hiszem az újságokból, csak is a magánérdekűekre szoritkozom, atyám és férjem elhaltak, hogy legelőbb is magaman kezdjem, engem gyermekeimmel a legnagyobb szegénységbe hagyva, s ha Mari kisasszony nem segít rajtunk azóta éhen haltunk volna el.“

„Kelendi Mari?“

„Igen, kinek szülei hasonlóan elhaltak, fivérei ki vándoroltak, vagyonuk elpusztult, s most leánykák tanításával foglalkozik.“

Kelendi Mari tanítóné?

„Igen, órákat ad női munkák készítéséből, olvasásból, írásból, rajzolásból, mivel jó nevelést kapott a gazdag szülői háznál, mindezekben tökéletes, a szegény leánykákat s azok között enyimet ingyen tanítja, mint fog örülni ha meg tudja, hogy Dalmári úr haza érkezett, mert sokszor igen sokszor mondá, vajha csak Dalmári haza térne.“

„Hol laknak? kérdé Dalmári.“

Jenni egy szegény kinézésti náddal fedett házra mutatott sohajtva.

„Hát bátyám s családjá, hogy van?“

„Jól, felele Jenni, de úgy tudom most nincsenek hon.“

„Tehát mig megérkeznének legelőbb is Mariékat keresem fel.“

Néhány percz alatt a szegényes kinézésti ház előtt állott, egy rongyos szolgáló fogadá, ki a szobába vezeté, s neve után tudakozódott.

„Mond, hogy egy jó barát kíván látogatást tenni.“

Meghallá és megismeré Mari a szomszéd szobából e szavakat: „ó az kiálta elragadtatással, s a nélkül, hogy öltözetére vagy foglalkozására gondolt volna, kirohant a konyhából, hol főzéssel foglalkozott, — ajkai nem nyitak tüdőzlő szavakra, csak halkán és remegve köszönté.

Nem sok szóváltás történt, mindketten a szerencse változóságáról beszéltek.

„Idő, környülmények sok mindent megváltoztattak szöla Mari reszketve, ön minket egészen más állapotban talál.“

„Ne többet erről szölt Dalmári, mindent tudok — kezét megszorítá Marinak s mondá: bár változott legyen meg minden, kegyed előttem ugyanaz, ki volt utolsó találkozásunkkor, élethelyezet, arczvonások megváltozhatnak ugyan, de a sziv valódi érzelmei nem szoktak megváltozni.“

„Ön pedig csak modorába változott, mert addig nem volt ily hizelgő.“

E pillanatban lépett bé Mari nővéro Berta, — fogadtatása nem volt oly meglepő — ámbár egy negyed óráig öltözködött, hogy mentől csinosabban jelenhessen meg.

„Istenem, mily jól néz ki Berta, felsohajt Mari, bocsánatot kell kérnem pongyola öltözetemért, de midön hangját hallám, a meglepetés öröme miatt megleledkeztem arról, hogy előttem kötény van, s kezem lisztes.“

Úgy látszik Dalmárinak kellett volna a lisztes kezét megcsókolni, de csak a gömbölyü karokat érinték ajkai.

(Folyt. köv.)

Megyeri Károly.

(Vége.)

A legnagyobb ellentéteket megbirt sokoldaluságának kitüntetése végett vegyük fel, mily sajátságosan, mily eredeti teremő erővel emelé ki például Shakespeare Velencei kalmárjában a szűkkeblü, kereszténygyölölő, boszuvágyó, indulatos zsidót: Kockeban a leghidegebb vértü, félelmes különcségü ördög-embert; — Brand professörban a neveltség pedans, fészkes szobatudóst; — N. iskolamesterben a világi okosságü, furfangos, éltrevaló ingyenélőt; — Cedrikben a szenvedélyes vén apát; — Sugárban a leányára büszke, fortélyos, fúrge agg színészt; — Poloniusban az ármányos, kétszinü, csuszó-mászó udvaroncot; — Dánielben a rossz lelkiismeret marczonglásával küzdő, iszonyatos öreget; — Peleskei notariusban a jószivü, tudakos, nehezkés talusi magyar embert; — Lear bohóczában a sebesesü és mozgásü vig komát; s ennek ellenében a lelkileg, testileg mozdulatlan, hájfejü otrombákat stb. — De ki gyözné csak csontvázban is felállítani azon eredeti alakokat, melyeket Megyeri oly jól talált valódisággal, oly különböző jellemü testi, lelki tulajdonokkal tudott felruházni s eleveníteni. Az egymás ellenében legkülönbözőbb sajátságü nemzeti jellemek hü felfogása, s külön beljegyek eltalálása is, nagy mértékben tanúsítá Megyerinek mimelő tehetségét; például a természetében minden europai nemzettől eltérő zsidót, s a furcsa magyaros tót, nem csak szöejtési, de mimikai tekintetben is páratlan eredetiséggel másolá, — s mi egy nemzeti színésznek legfőbb büszkesége, a magyar eredeti jellemeket is a legnagyobb hűséggel adá vissza (mint például Lombait, Kardost, Perföldit, Zajtayt stb.); gyakran pedig a más kezében nyom nélkül eltünt, legkisebb szerepnek is nagy érdeket, jelentőséget tudott adni. — M. hangja kissé nyers, de erőteljes, hajlékony, s beszéde kemény, de igen érthető vala; az eredeti alaphangot, melyen szerepét megkezdé, a legkülönbözőbb változatu lelkiállapotok közt sem veszté el, s terjedelmes organja a legzajosabb szerepben sem fogyott ki erejéből s tisztaságából. — Mimikája, főleg izomteljes, je-

lentős arcának proteusi játéka, egyéni előadásával egyező, kitünően eleven, változatos és bélyegző vala, s nem csak arcban, de egész valójában úgy át tudta magát alakítani, hogy benne mindig újat, meglepőt láttunk. Szóval, M. az egyénítő jellemábrázolásban genialis és sokoldalú vala, s a roppant comikai erő inkább hatalmában volt, mint a tragikai pathosz, de azért komoly, cselszövő szerepeit is nagy hatással adá. Sajnos, hogy gazdag természeti tehetségével magasabb

művészi studiomot nem párosita. — M. alacsony, zömök ember volt, mindent kifejezni képes arca himlőhelyes. Eladási tehetségét az életbe is átvitte, ő még a társas körökben is mulattató színész volt, a mennyiben kivált a színészi pályára vonatkozott, kifogyhatlan bőségtü adomákat mesterileg tudta előadni, s ez által szini játék után estelizés közben az egész társaságot újra felvidítá, megnevetteté. Vadász-kalandok előadásában is fölőtte élénk és jellemző vala. V. I.

T Á R C Z A

HIRHARANG.

□ Az emberek nem elégszenek meg azzal, hogy hamis bankót, ónhuszast s tallért készítenek, hanem azt a valójában nem kis fáradságot is veszik magoknak, hogy új krajczárosból ezüst hatost csinálnak. A Tauffer czukrázatában közelebből két ily hamis pénzt láttunk, mind kettő újrajczáros volt megfélemlítve kényszerrel. Rendőrségünknek talán sikerülni fog nyomára jöhetni készítőjöknek.

□ A napokban egy külvárosi asszony férjét elküldé, hogy hozzon számára egy tiszta lepedőt. A míg a semmi rosszat nem sejtő férj a lepedő után járt, addig az asszony otthon felakasztotta magát. E szomorú öngyilkosság oka még nem tudatik.

Bel és külföldi vegyes hírek.

□ A „Hölgyfutár“ a következő szomorú dolgokat írja: Egy levelező írja valamelyik bécsi lapban, hogy gróf Károly György valódi fejedelmi tánczvigalmán a delnök és urak öltözékei egymással versenyeztek a pompa és gazdagságban, és kirívó ellentétet képeztek azon fényűzés elleni levélhez, melyet a minap egy főúr (éppen Károlyi Ede gróf) a magyar divat híveihez intézett.

□ Temesváronközelebből a „Hugenottákban“ Jekelfalussi ur Raoult francia, Kaiser Ernstné Valentinét német nyelven énekelte.

□ Hir szerént Bulyoszkine — az egykor közönségünk által is annyira kedvelt magyar művésznő — tavaszszala a bécsi udvari színházban fog fellépni.

Színházi krónika.

Pénteken, febr. 24. 1860. „Egy napi kacérság.“ Vigjáték 3 felv. Irták Melesville és Duveyrier, fordította Egressy Béni. A menyire örvendünk azon, hogy e csinos eleven menetű vigjátékot újra színpadra hozta az igazgatóság, éppen annyira elkomorodánk, midőn az előadást egy váratlan eset által csak nem egészen

tőnkre téve láttuk. Gyulai, kinek Lonjumeau parancsnokot kellett volna játszania, hirtelen, éppen midőn az előadást kellett volna már elkezdeni oly rosszul lett, hogy semmi szín alatt nem játszhatott. (— Ezt azért mondjuk nyomatékosabban, mert hallottunk valakitől olyasmit is kérdeni: mért nem játszott betegen is?) Hogy a közönség meg legyen azon kellemetlenségtől mentve, hogy az előadás végképpen elmaradjon, a Gyulai szerepét Simonyi vállalta el röktön, s így kénytelen volt olvasva mondani el szerepét, miután azt nem betanulni; de csak átolvasni is phisikalis lehetetlenség volt. Polákovicsné asszony — Marion, Paulai Seneterre marquis, Follinusné Henriette a legszebb s legpontosabb játékkal sem voltak képesek az előadás sikerét megmenteni, mert a szerep olvasás minden illusiot tőnkre tett. Tar Csátár Cing Mars-ot adta, — helyenként bizony nem ártott volna ha kezébe vette volna ő is a szerepét. Follinusné és Polákovicsné asszony többszöri élénk tapsokban részesültek. A ház meglehetősen üres volt. Ez a darab minden tekintetben jobb sorsra lett volna érdemes!

NYILATKOZAT. *)

A Kolozsvári Közlöny, valamint a Kolozsvári Színházi Közlöny idei februar 23-iki számukban közléseket hozván a folyó hó 18-án végbe ment Fiegyleti bárról, annak rendezéséért csak is kiválóan saját csekélységemet részesítik felemlítésben. . . . Legyen szabad kinyilatkoztatnom, hogy ha a közczélra áldozásra való alkalmnyujtás érdem, úgy ez érdemből csupán annyit ismerhetek magaménak, hogy Kolozsvár lelkes polgárai közül nekem jutott a szerencse, e tánczvigalmat indítványozhatnom. Miután valami közérdekűt kivinni csak is közös erővel lehet. — Ügybarátaim Karvaszi J. Zatlér M. Sallai J. Darnotzi K. Staszitski M. Fizinger J. Czirner J. Szunerits Gy. Keresztes N. Rignát J. Münster E. és Kövári M. urak e bál véghezvitelében velem oly egyenlő buzgalommal fáradoztak, hogy ha törekvéseinkért, némi közelismerésre tevők méltókká magunkat, abban velem méltán oszthatokozhatnak.

Kolozsvár, 24-dik februar 1860.

Popini Nándor.

*) Minden e róvat alatt megjelenő cikkekért a szerkesztő csak is a sajtó törvények irányában vállal felelősséget magára.

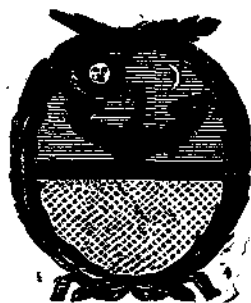
Felelős a szerkesztésért és kiadó HAVI MIHÁLY.

S Z A B Ó J Ö Z S E F, szinigazgató vendégjátéka.

5-ik Bérlet

7-ik szám.

NEMZETI SZINHÁZ.

Felsőbb

engedélyvel.

Kolozsvártt, ma, vasárnap, februar 26-kán, 1860.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti
dalszintársaság által

SZABO JOZSEF, szinigazgató vendégjátékaul,
adatik:

A VÉN BAKANCSOS

ÉS FIA A HUSZÁR.

Vig népszimű dalokkal 3 felvonásban, Irta Szigeti József, zenéjét
Bognár Ignác,

S z e m é l y z e t:

Veres, kocsmáros	Gyulai 1	Alajos
Ilon } gyermekei	Folinusné 2	Gercs
Friczi }	3 } paraszt	Szabó M.
Hangos, kántor	*SZABO J. 4	Tótfalusi
Lídi, leánya	Simonyi 5	Bokor
Sugár Mihály, vén bakancsos	Sch. Minka	
Laczi, fia	Vadász 1	Bokorné
Talléros, huszár kaplár	Komáromi 2	Pataki R.
Huszár őrmester	Tar . . . . . 3 } parasztnő	Alajosné
Pista, kis bojtár	Felix 4	Turcsányiné
	Turcsányi L. Falnelöljáró	Szilasi

Huszárok, ujonczok, nép.

*Szabó József a szegedi színház igazgatója a fennirt szerepben teszi
a t. cz. közönségnél tiszteletét.

Helyek ára: Zártszék 70 kr. Földszint 42 kr. Altiszti jegy 21 kr.
Karzat 18 kr. osztr. ért.

Kezdeté 7 órakor, vége 9-után.

A rom. kath. lyceum betüivel.